

Badania i Rozwój Młodych Naukowców w Polsce

Nauki humanistyczne i społeczne

Część II

www.mlodzinaukowcy.com

Poznań 2017

Redakcja naukowa

dr inż. Jędrzej Nyckowiak

dr hab. Jacek Leśny, prof. UPP

Skład i łamanie tekstu

Adam Loesch

Wydawca

Młodzi Naukowcy

www.mlodzinaukowcy.com

wydawnictwo@mlodzinaukowcy.com

ISBN (całość) 978-83-65362-48-3

ISBN (wydanie online) 978-83-65677-42-6

ISBN (wydanie drukowane) 978-83-65677-41-9

Ilość znaków w książce: 355 tys.

Ilość arkuszy wydawniczych: 8,9

Niniejsza pozycja jest monografią naukową. Jej rozdziały zostały wydrukowane zgodnie z przesłanymi tekstami po ich zaakceptowaniu przez recenzentów (spis recenzentów zamieszczono na końcu książki). Odpowiedzialność za zgodne z prawem wykorzystanie użytych materiałów ponoszą autorzy poszczególnych rozdziałów.

13. Szlachta jednodymowa traktu prużańskiego według spisu podymnego dla województwa brzeskiego litewskiego z 1775 roku

The one-chimney nobility of Pruzana district according to chimney tax roll 1775 for Lithuanian Brest voivodeship

Paweł Szymon Towpik

Instytut Historii, Uniwersytet Zielonogórski
Opiekun naukowy: dr hab. Leszek Belzyt, prof. UZ

biuro@historiae.pl

Słowa kluczowe: szlachta zagrodowa, Pruzana, Sielec, Siechniewicze, rejestry podatkowe

Streszczenie

W 1775 roku sejm Rzeczypospolitej uchwalił podymne generalne, czyli podatek liczony od ilości dymów, którym objęto dobra królewskie, kościelne i szlacheckie na całym obszarze ówczesnej Rzeczypospolitej. Jednym ze spisów podatkowych z tego roku, jest taryfa podymnego dla województwa brzeskiego litewskiego. Niniejszy artykuł przedstawia podstawowe informacje o tym podatku dla terenów Wielkiego Księstwa Litewskiego oraz zawiera edycję źródłową fragmentu podymnego dla wspomnianego województwa, dotyczącego szlachty zagrodowej traktu prużańskiego.

1. Podymne generalne dla Wielkiego Księstwa Litewskiego

Pierwszy rozbiór Polski w 1772 roku dobitnie wykazał słabość państwa i tym samym wymusił potrzebę przeprowadzenia głębokich reform. Ich fundamentem miała być reforma systemu podatkowego, którą uchwalił Sejm Ekstraordynaryjny Warszawski dwiema konstytucjami, osobno dla Korony i Wielkiego Księstwa Litewskiego, które weszły w życie 13 kwietnia 1775 roku¹. Jednym z założeń reformy było ustanowienie podymnego generalnego - nowego podatku, który zastąpił dotychczasowe pogłówny² i podymne. Podatek ten objął wszystkie miasta, miasteczka, wsie, folwarki i dwory, tak w dobrach królewskich, jak też duchownych i szlacheckich. W przeciwieństwie do ziem Korony, gdzie za podstawową jednostkę wyliczeniową tego podatku przyjęto komin nad dach wyprowadzony, na ziemiach litewskich jednostką przeliczeniową był cały budynek, bez względu na liczbę kominów, a nawet całe gospodarstwo, czyli kompleks budynków stanowiących jedną całość. Miasta podzielono na trzy klasy. Do I klasy włączono: Wilno, Grodno, Brześć, Kowno, Mińsk i Słuck; do II klasy: Pińsk, Nowogródek, Słonim, Lida, Rosienie, Kiejdany, Drużę i Czereję; do III klasy wszystkie pozostałe, o ile posiadały prawo magdeburskie. Miasteczka bez tego prawa, a więc nie posiadające miejskich organów samorządnych, płaciły podatek wg obowiązującej w ich okolicy taryfy wiejskiej. Nadto w miastach I, II i III klasy rozróżniano rodzaje i przeznaczenie budynków. Od klasztorów obrządku łacińskiego i unickiego, plebanii łacińskich i dysydenckich oraz pałaców pobierano rocznie 50 złp., natomiast od plebanii obrządku greckiego i dyzunickiego tyle, ile wynosiła w ich okolicy stawka dla taryfy wiejskiej. Kamienice i domy wjazdne³ płaciły w zależności od klasy odpowiednio: 30 złp., 20 złp. i 10 złp.; dwory i budynki pokątniejsze⁴: 12 złp., 10 złp., i 7 złp.; zaś domy rolnicze⁵ w miastach 6 złp., 5 złp., i 4 złp., zwykłe domy mieszkalne: 4 złp., 3 złp. i 2 złp. Wolne od podatków były szpitale i lazarety oraz te plebanie diecezji wileńskiej, przy których czynne były szkoły (VL: t. 8, s. 398). Na terenach wiejskich za dym podlegający opodatkowaniu uważano: dwór ze wszystkimi mieszkaniami lub budynkami do niego należącymi; dom szlachecki, bez względu na to czy szlachcic ma, czy nie ma poddanych; chatę wiejską, jeśli był w niej gospodarz uprawiający więcej gruntu niż przydomowy ogród warzywny. Tym samym z podatku tego zwolnieni

¹ Zawarta w VL konstytucja dla ziem litewskich nie podaje dat. Wejście jej w życie 13.04.1775 r. ustalili na podstawie swoich badań Adam A. Pszczółkowski (publikacja w przygotowaniu).

² Z wyjątkiem pogłównego żydowskiego, które nadal było pobierane.

³ Duże domy z wewnętrznymi podwórzami i bramami, przez które mogły wjeżdżać wozy.

⁴ Domy z większą ilością mieszkań, ale mniejsze niż kamienice, czy domy wjazdne.

⁵ Domy mieszkańców miasta zajmujących się rolnictwem w obrębie gruntów miejskich.

byli wiejscy chałupnicy, nawet z przydomowym ogrodem i komornicy (VL: t. 8, s. 396; Rybarski 1937: s. 234). Wsie podzielono na siedem klas, zależnie od regionu gdzie się znajdowały. W najwyższej I klasie podatek roczny wynosił 10 złp., w kolejnych zaś klasach jego wartość zmniejszała się o 1 złp., tak iż w VII klasie wynosił on 4 złp.. Jednocześnie dla szlachty nie posiadającej żadnych poddanych, ze względu na ich niski status materialny, a także celem skłonienia ich do oddawania dzieci na naukę do przyparafialnych szkół, uchwalono ulgę w wysokości 1/3 obowiązującej dla danego terenu stawki podatkowej (VL: t. 8, s. 397).

Do sporządzenia rejestrów podatku podymnego w Wielkim Księstwie Litewskim wyznaczono w 1775 roku ustawą sejmową 46 lustratorów, zazwyczaj po dwóch na jeden obszar spisowy, jakim był powiat lub województwo. W tym samym roku lustratorzy złożyli specjalną przysięgę i przeprowadzili spisy, mając do pomocy miejscowych posesorów, plebanów, czy wójtów (VL: t. 8, s. 399). Następnie w wybranym dla danego obszaru spisowego grodzie, ze sporządzonych w terenie rejestrów składano zbiorczą taryfę podymnego dla danego powiatu lub województwa, zawierającą szczegółowy inwentarz i ogólną sumaryczną tabelę tzw. sumariusz generalny. W inwentarzu podawano w wyodrębnionych tabelach: dane dla poszczególnych miast, rozróżniając ulice i jurydyki; dymy ziemskie, rozdzielając je na szlachtę z poddanymi i bez poddanych; dymy duchowieństwa, osobno dla obu obrządków; czy dymy ze starostw lub dóbr stołowych. Szczególnie w przypadku dóbr szlacheckich oraz budynków w większych miastach, ujawniano imiona i nazwiska ich posesorów, wyszczególniając podległą im liczbę dymów, stawkę podatkową i należny od nich podatek. Rzadziej podawano nazwiska osób zarządzających w starostwach, ekonomiach, czy dobrach kościelnych. Tu zestawienia dymów miały też zazwyczaj bardziej sumaryczny charakter (Podymne 1775: k. 53-61v). Przy okazji rejestru podymnego lustratorzy sporządzali także rejestr podatku czopowego, którego wymiar był obliczany, jako co dziesiąty grosz od dochodów uzyskanych z produkcji i sprzedaży alkoholu (Podymne 1775: k. 74v-77). Po sporządzeniu taryfy podymnego i czopowego, jeden z jej egzemplarzy dołączano do ksiąg grodzkich właściwego dla niej województwa lub powiatu, zaś drugi wysyłało do Komisji Skarbowej Wielkiego Księstwa Litewskiego. Za swą pracę lustratorzy pobierali wynagrodzenie w wysokości 1 grosza z każdego 1 złotego ustalonego taryfą podatku. Podatek posesorzy płacili w dwóch ratach: marcowej i wrzesniowej. Jeśli dany posesor miał przyległości swoich dóbr (attynencje) w innym obszarze spisowym, niż ten gdzie znajdowały się jego główne dobra, przyległości te mógł uwzględnić w podymnym województwa lub powiatu, gdzie znajdowały się owe dobra główne. Za złożenie fałszywych oświadczeń, co do ilości dymów lub zatajenie danych do obliczenia czopowego, groziła posesorom kara finansowa. Prócz wartości pierwotnego zaniżonego podatku, posesor taki musiał rokrocznie dopłacać nie jedną, a podwójną kwotę podatku z ukrytych dymów. Jeśli lustrator dopuściłby się fałszerstw, tracił pensję oraz zawieszano go w czynnościach na lat trzy. A jeśli nadto udowodniono by mu korupcję, wtedy na zawsze miał zostać pozbawiony urzędów i możliwości udziału w życiu publicznym, czyli de facto skazywany był na infamię (VL: t. 8, s. 399-400; Rybarski 1937: s. 238).

2. Edycja taryfy podatku podymnego dla dymów szlachty traktu prużańskiego nie posiadającej poddanych

Jednym z wielu zachowanych spisów podatkowych podymnego z 1775 roku, jest zdeponowana w Litewskim Państwowym Archiwum Historycznym w Wilnie /Lietuvos Valstybes Istorijos Archyvas/ pod sygnaturą SA 11587: *Taryfa podatku podymnego województwa brzesko-litewskiego spisana w 1775 roku, wraz z taryfą podatku dziesiątego grosza z czystej propinacji*¹. Łącznie ma ona 77 zapisanych obustronnie kart, przy czym pierwsze 61 z nich dotyczy podatku podymnego, zaś pozostałe 16 podatku czopowego. Lustratorami, którzy ją wykonali, byli urzędnicy owego województwa: podczaszy Ignacy Maleszewski i koniuszy Jacek Lanckoroński Paszkowski. Na kartach nr 53-61v i 74v-77 omawiana taryfa odnosi się do części terytorium województwa

¹ Jest to tytuł roboczy, zestawiony z dwóch wewnętrznych podtytułów tej taryfy, gdyż jej oryginalna strona tytułowa nie zachowała się.

brzeskiego litewskiego określanej mianem *traktu prużańskiego*¹. Obszar ten pokrywał się z granicami rzymskokatolickich parafii: Szereszewo, Prużana, Sielec, Siechniewicze i Bereza. W ramach tego traktu szczególnie interesować nas będą karty nr 56-57v, dotyczące dymów tamtejszej szlachty nie posiadającej żadnych poddanych, zamieszkującej w większości tak zwane *okolice szlacheckie* (Podymne 1775). Ponieważ tereny wiejskie województwa brzeskiego litewskiego zostały zaliczone do IV klasy podatkowej, dla której opłata roczna za 1 dym wynosiła 7 złp.² oraz z faktu, że szlachta zagrodowa bez poddanych miała ulgę podatkową w wysokości 1/3 stawki w danej klasie, jednodymowa szlachta traktu prużańskiego była zobowiązana do uiszczenia rocznego podatku ze swego dymu w wysokości 4 złp. i 20 groszy³. Poniżej zamieszczone zostało zestawienie podające miejsce występowania tych dymów oraz imionach i nazwiskach ich posesorów⁴.

okolica Izbice Wielkie {par. Szereszewo}

- JP. Augustyna Izbickiego dym
- JP. Jana Izbickiego dym
- JP. Daniela Izbickiego dym
- JP. Jakuba Gudziańskiego dym
- JP. Mateusza Izbickiego dym
- JP. Tadeusza Zakowskiego⁵ dym
- JP. Kaspra Łazowskiego dym
- JP. Jana Zajączkowskiego dym
- JP. Tomasza Izbickiego dym
- JP. Felicjana Izbickiego dziedzica w zastawie u JP. Macieja Sipayły dym
- JP. Andrzeja Litwinowicza dym

okolica Izbice alias Hryniewicze {par. Szereszewo}

- JP. Stefana Izbickiego dym
- JP. Walentego Izbickiego dym
- JP. Ignacego Zdzitowieckiego dym
- JP. Pawła Zdzitowieckiego w zastawie u JP. Jędrzeja Raciborskiego dym
- JP. Ferdynanda Puryszki dym
- JPP. Adama i Michała Puryszków dym
- JP. Pawła Zdzitowieckiego dym
- JP. Urbana Kuchcińskiego dym
- JP. Józefa Izbickiego dym
- JP. Teodora Izbickiego dym
- JP. Gabriela Izbickiego dym
- JP. Michała Dereczyńskiego dym
- JPP. Pawła i Michała Izbickich dym

¹ Nieformalna jednostka administracyjna o nazwie utworzonej od tamtejszego miasta Prużana.

² Za wyjątkiem Polesia przy granicy z województwem wołyńskim, gdzie takse ustalono na 5 złp.

³ Przy czym ówczesny 1 złoty polski był równy 30 groszom.

⁴ Dla niniejszej edycji zapis imion ujednolicono według współczesnej ortografii, natomiast nazwiska i nazwy miejscowe zostały podane w formie identycznej jak w źródle. Jedynie słowo *okolica* mające w źródle zazwyczaj pierwszą dużą literę, ujednolicono podając je tu zawsze z małej litery, gdyż nie jest to nazwa własna, a określenie rodzaju jednostki osadniczej. Kolejność miejscowości oraz osób występujących w obrębie danej miejscowości, jest również ściśle zgodna ze źródłem. Skróty *JPa*, *JPP* i *JPani*, czyli kurtuazyjną tytulaturę: 'jegomość pan', 'ichmości panowie' i 'jejmość pani', zastąpiono skrótem „JP.” lub „JPP.” Nie edytowano powtarzającego się w źródle odwołania *Tamże*, poprzedzającego kolejne wpisy dla tej samej miejscowości. Natomiast każdorazowo występującą po imieniu i nazwisku formułę *Dym ieden* (lub jej skróty) oraz cyfrę *1*, ograniczono do słowa „dym”. Pominięto także tę samą dla wszystkich przypadków wartość należnego podatku. Przy nazwach poszczególnych miejscowości podano w nawiasie { } nie występującą w źródle informację odnośnie ich przynależności do danej parafii obrządku łacińskiego (Oleńska 2014: s. 31 par. bereska, s. 239 par. prużańska, s. 280 par. siechniewicka; SMU, SMS, SMZ: par. sielecka; SzMU: par. szereszewska).

⁵ Możliwe, że: Żakowski; obie formy nazwiska są dla tej miejscowości z innych źródeł nieznanne.

- JP. Aleksandra Gudziańskiego dym

okolica Leżayka alias Gozdziółki {par. Prużana}

- JP. Sylwestra Wołyncewicza dym
- JP. Aleksandra Wołyncewicza dym
- JP. Eliasza Wołyncewicza dym
- JP. [...]¹ Towiańskiego w zastawie u JP. Eliasza Andronowskiego dym

okolica Florki przy Leżayce {par. Prużana}

- JP. Jana Nowokońskiego dym
- JPP. Jędrzeja i Ludwika Stankiewiczów dym

Bolesty pod Widnem leżące {par. Prużana}

- JP. Aleksandra Chocianowskiego dym

w okolicy Siliczach {par. Prużana}

- JP. Ignacego Kotaszewicza dym

okolica Szeniewce {par. Prużana}

- JP. Józefa Kosińskiego dym
- JP. Ludwika Kosińskiego dym

okolica Kotasze {par. Prużana ?}

- JP. Adama Izbickiego dym
- JP. Kazimierza Kotaszewicza dym
- JP. Bazylego Kotaszewicza dym
- JP. Antoniego Kotaszewicza dym

okolica Zamosze {par. Prużana}

- JP. Teresy Nowokońskiej dym
- JP. Mikołaja Stockiego dym

okolica Czerniczne {par. Sielec}

- JP. Leona Czernickiego dym
- JP. Augustyna Czernickiego dym
- JP. Józefa czernickiego dym
- JP. Szymona Czernickiego dym
- JP. [...]² Karbowskiego dym
- JP. Jakuba Czernickiego dym
- JP. [...]³ Piory dym
- JP. [...]⁴ Litwinowicza na zastawnym gruncie od JP. Onufrego Bęklewskiego⁵ dym

okolica Połonny Hrud {par. Sielec}

¹ W źródle brak imienia.

² W źródle brak imienia. Prawdopodobnie chodzi o Macieja Karbowskiego, którego ślub z Konstancją Bortnowską odnotowano w miejscowości Czerniczne w 1769 r. Innych osób o nazwisku Karbowski związanych z tą miejscowością nie znamy (SMŚ: k. 25v).

³ W źródle brak imienia; brak kreski nad literą o. Najprawdopodobniej to Karol Pióro, którego dzieci z Anny Szankowskiej (?) rodziły się w Czernicznych w latach 1754-1766 i gdzie Karol w 1783 r. zmarł, mając ok. 60 lat (SMU: k. 52v, 57, 67, 72v; SMZ: k. 5v; Анищенко 2011: s. 179).

⁴ W źródle brak imienia. Prawdopodobnie chodzi o Dominika Litwinowicza zmarłego w wieku 90 lat (!) w Czernicznych w 1786 r. lub o Tadeusza Litwinowicza od 1783 r. męża Jadwigi Dąbrowskiej, zmarłego tam w 1783 r. w wieku ponad 40 lat (SMZ: k. 9v, 18; SMŚ: k. 38v).

⁵ Onufry Gniewomir Bęklewski herbu Nałęcz, 1768 r. marszałek konfederacji barskiej województwa brzeskiego, starosta lachowicki; prócz dymu w zastawie miał także w kilku miejscowościach przy trakcie prużańskim łącznie 34 dymy (Podymne 1775: k. 53v-54; Konopeczyński 1936: s. 3-4).

- JP. Jędrzeja Jelca dym
- JP. Franciszka Netchlera dym
- JP. Andrzeja Malinow[.]kiego¹ dym
- JP. Anieli Turskiej dym
- JP. Jakuba Dalewskiego dym
- JP. Antoniego Bortnowskiego dym
- JP. Stefana Zahorskiego dym
- JP. Franciszka Borysowskiego dym
- JP. Kazimierza Głogowskiego dym
- JP. Tomasza Jelca dym

okolica Kruki alias Dziadowce {par. Sielec}

- JP. Józefa Miltana dym
- JP. Szymona Rudkowskiego dym
- JP. Michała Bortnowskiego dym
- JP. Jana Białobłockiego dym
- JP. Michała Tchornickiego dym
- JP. Wawrzyńca Bortnowskiego dym
- JP. Michała Roźbickiego od JP. [...] ² Komorowicza zastawny dym
- JP. Józefa Wołyncewicza dym
- JP. Jana Bortnowskiego dym
- JP. Jakuba Bortnowskiego dym

okolica Bortnowicze {par. Sielec}

- JP. Mateusza Jaroszewicza dym
- JP. Macieja Kozyrskiego dym
- JP. Stanisława Kiersnowskiego dym
- JP. Piotra Falskiego dym
- JP. Michała Bortnowskiego dym
- JP. Sylwestra Bortnowskiego dym
- JP. Macieja Bortnowskiego dym
- JP. Macieja Brzezińskiego dym
- JP. Jędrzeja Bortnowskiego dym
- JP. Jana Iskry dym
- JP. Piotra Nowickiego dym
- JP. Antoniego Nowickiego dym
- JP. Józefa Gromadzkiego dym
- drugiego JP. Macieja Bortnowskiego dym
- JP. Symonowej Bortnowskiej dym
- JP. Antoniego Bortnowskiego dym
- JP. Michała Bortnowskiego dym
- JP. Karola Bortnowskiego dym

¹ W źródle kropka zamiast litery. Metryki rzymsko-katolickiej parafii Sielec z XVIII w. nie znają osoby Andrzeja Malinowskiego. Są jednak cztery wpisy dotyczące innych Malinowskich w Połonnym Hrudzie: ślub Jakuba Malinowskiego w 1757 r. z Rozalią Turską, drugi ślub tegoż z Rozalią Falkowską w 1761 r. (SMŚ: k. 19, 21), zgon ok. 50-letniej Franciszki Malinowskiej w 1783 r. i zgon 2-letniego Rafała Malinowskiego w 1787 r. (SMZ: k. 5, 12). Można więc założyć, że wybrakowany wpis odnosił się do nazwiska 'Malinowski', nie zaś błędnej odmiany innego.

² W źródle brak imienia. Może to Franciszek Komorowicz, siedzący w latach 1748-1764 z żoną Konstancją w Hawryłkowiczach, a w 1775 r. posiadacz 3 dymów w okolicy Ossowieckie, gdzie żył jeszcze w 1779 r. (SMU: k. 44, 50, 60, 66v, 69, 109; Podymne 1775: k. 54v).

- JP. Dominika Brzezińskiego dym
- JP. Bartłomieja Wisłoucha dym
- JP. Antoniego Jaroszewicza dym
- JP. Marianny Młyńskiej dym

w Buchalach {par. Sielec}

- na zastawnym gruncie od JP Antoniego Wasilewskiego JP. Jerzego Chocianowskiego dym

okolica Krzywobłoty {par. Sielec}

- JP. Kazimierza Krzywobłockiego dym
- JP. Klary Bohuszewiczowej dym
- JP. Tomasza Nowickiego dym
- JP. Teodora Malickiego dym
- JP. Tomasza Jelca dym
- JP. Andrzeja Jelca dym
- JP. Jakuba Bobeja¹ dym
- JP. Augustynowej Krzywobłockiej dym
- JP. Michała Czernickiego dym
- JP. Ignacego Orłowskiego dym

okolica Hauryłkowicze {par. Sielec}

- JP. Antoniego Bortnowskiego dym
- JP. Jerzego Bortnowskiego dym
- JP. Jakuba Krajewskiego dym
- JP. Benedykta Wierzbickiego dym

okolica Kurowszczyzna {par. Sielec}

- JP. Antoniego Krukowskiego na zastawnym gruncie od JP. [...] Gurskiego² dym
- JP. Franciszka Sagatowskiego dym
- na gruncie JP. [...] ³ Sagatowskiego drugiego JP. [...] ⁴ Krukowskiego dym

okolica Łazowo {par. Sielec}

- JP. Jerzego Jeleniewicza dym
- JP. Stanisława Jeleniewicza dym
- JP. Michała Jeleniewicza dym
- JP. Michała Srockiego dym
- JP. Józefa Bortnowskiego dym
- JP. [...] ⁵ Malinowskiego na zastawnym gruncie od JP. Aleksandra Cidzika dym
- JP. Mikołaja Jeleniewicza dym
- JP. Michała Zawiskiego dym

¹ Nazwisko wpisane błędnie, poprawna forma: Bowej. Jakub Bowej zamieszkiwał Krzywobłoty począwszy od ślubu z Marianną Krzywobłocką w 1740 r., aż do swej śmierci w 1787 r. (SMU: k. 33, 36v, 40v, 42, 52, 61, 68v, 105v, 112; SMŚ: k. 10v; SMZ: k. 11v; Анищенко 2011: s. 26).

² W źródle brak imienia. Prawdopodobnie osoba ta jest tożsama z również podanym bez imienia *Gurskim*, który w 1775 r. posiadał na Kurowszczyźnie 4 dymy (Podymne 1775: k. 54). W XVIII w. przy trakcie prużańskim znamy tylko sławetnych *Gurskich* (lub *Gorskich*) z miasteczka Sielec. Są to: urodzony tam w 1732 r. Andrzej *Gurski* syn Pawła i Ewy, mąż Apolonii, żył jeszcze w 1785 r., urodzenia ich dzieci w latach 1755-1774 (SMU: k. 17, 53, 58, 62, 73, 99v, 120v) lub Antoni *Gorski*, którego dzieci z żony Katarzyny rodziły się w 1777 i 1782 r. (SMU: k. 106v, 114v).

³ W źródle brak imienia.

⁴ W źródle brak imienia. Zapewne chodzi o urodzonego tam w 1732 r. Franciszka Kurowskiego, brata wspomnianego wcześniej Antoniego, syna Mateusza i Marianny, męża Marcjanny, z której także tam rodzą się w 1771 i 1774 r. ich dzieci (SMU: k. 16, 90, 101).

⁵ W źródle brak imienia. Zapewne chodzi o Michała Malinowskiego, który zamieszkiwał tam ze swą żoną Barbarą w 1774 r. (SMU: k. 100v).

- JP. Franciszka Niemczynowskiego z zastawnymi gruntami od JP. Konstancji Niemczenowskiej w Kurowszczyźnie dym

okolica Osowieckie {par. Sielec}

- JP. Macieja Jelca dym
- JP. Wawrzyńca Truskiego¹ dym
- JP. [...] ² Budkiewicza dym
- JP. Józefa Makowskiego dym
- JP. Kasprowej Myślikowej dym

okolica Radczyce {par. Sielec}

- JP. Tomasza Horkiewicza dym
- JP. Marcina Stockiego dym
- JP. Wojciecha Radczyca dym
- JP. Jędrzeja Radczyca dym
- JP. Jędrzeja Wołyncewicza dym
- JP. Antoniego Horkiewicza dym
- JP. Michała Horkiewicza dym
- JP. Wawrzyńca Bortnowskiego dym
- JP. Dominika Karbowskiego dym

okolica Utryny {par. Sielec}

- JP. Józefa Malickiego dym
- JP. Aleksandra Malickiego dym
- JP. [...] ³ Wisłoucha dym

Lewoszki {par. Bereza}

- JP. Antoniego Michałowskiego dym
- JP. Marcina Wołyncewicza od JP. [...] ⁴ Krzywobłockiego zastawny dym

we wsi Dokuczycach {par. Sielec}

- na gruncie JP. Michała Boreyszy JP. [...] ⁵ Wołyncewicza dym

w okolicy Moszkowiczach {par. Siechniewicze}

- na gruncie JP. Michała Boreyszy JP. [...] ⁶ Kurniewicza dym
- dziedziczny JP. Tadeusza Sudnickiego dym

w Podosiu {par. Siechniewicze}

- JP. Jana Hruszewskiego dym
- JP. Nowokońskiego dym

we wsi Siechniewiczach {par. Siechniewicze}

¹ Zapis nazwiska błędny, powinno być: *Truskowskiego*. Wawrzyniec Truskowski żył w latach 1727-1794, był synem Józefa i Anny, z żoną Katarzyną wzmiankowanymi są w Osowcach w latach 1766-1773 (SMU: k. 5, 73v, 84v, 94; SMZ: k. 27v; patrz także Анищенко 2011: s. 214).

² W źródle brak imienia.

³ W źródle brak imienia. Być może chodzi o Stefana Wisłoucha, który w 1774 r. poślubił Mariannę Gołdyczównę z Utran i był tam także świadkiem chrztu u Malickich (SMŚ: k. 29v; SMU: k. 100; Анищенко 2011: s. 54).

⁴ W źródle brak imienia. Prawdopodobnie to Michał Krzywobłocki, który z żoną jest wzmiankowany w folwarku Lewoszki w 1772 r., żył jeszcze w 1779 r. (Анищенко 2011: s. 130)

⁵ W źródle brak imienia.

⁶ W źródle brak imienia.

- na zastawnym gruncie od JWW [...] ¹ Prozorów JP. [...] ² Wołyńcewicza dym
- JP. Aleksandra Dąbrowskiego dym
- we wsi Zarzeczcu {par. Siechniewicze}
- na gruncie JWW [...] ³ Prozorów JP. Zofii [Zesz]czynskiej ⁴ dym
- w Swadbiczach {par. Siechniewicze}
- JP. Kazimierza Zdzitowieckiego dym
- JP. Karola Ostromeckiego dym
- w Choynikach {par. Pruzana}
- JP. [...] ⁵ Towiańskiego dym
- JP. [...] ⁶ Stankiewiczza dym
- w Linowa alias Oranczycach {par. Pruzana}
- JP. Macieja Izbickiego dym
- w Połonnej {par. Pruzana}
- JP. Faustyna Połońskiego dym
- okolica Lachi {par. Pruzana}
- JP. Marcina Grudzińskiego dym
- JP. Ludwiki Karwowskiej dym
- JP. Kazimierza Kiersnowskiego dym
- JP. Ignacego Grudzińskiego dym
- okolica Kuliki {par. Pruzana}
- JP. Leona Stockiego dym
- JP. Dyzmy Terpiłowskiego dym
- JP. Franciszka Szeniańskiego dym
- w Baykach {par. Pruzana}
- JP. Piotra Kosmowskiego dym

3. Źródła archiwalne, akty prawne i literatura:

- Podymne (1775) Taryfa podatku podymnego województwa brzesko-litewskiego spisana w 1775 roku, wraz z taryfą podatku dziesiątego grosza z czystej propinacji, Lietuvos Valstybes Istorijos Archyvas (dalej LVIA), F. SA, d. 11587, k. 53-61v, 74v-77
- SMU (1726-1798) Wypis metryk ochrzczonych w kościele parafialnym sieleckim, LVIA, F.604-13-53
- SMS (1723-1798) Wypis metryk zaślubionych w kościele parafialnym łacińskim sieleckim, LVIA, F.604-13-54
- SMZ (1780-1798) Wypis metryk umarłych w parafii sieleckiej, LVIA, F.604-13-55
- SzMU (1700-1798) Wypis metryk ochrzczonych w kościele parafialnym szereszewskim, LVIA, F.604-11-40

¹ W źródle brak ich imion. Zapewne to Marianna z Chaleckich (otrzymała Siechniewicze od swego pierwszego męża starosty zahalskiego Adama Szujskiego) i jej drugi mąż, wtedy kasztelan, a od 1781 r. wojewoda witebski Józef Prozor, który został pochowany w tamtejszym kościele w 1788 r. (Oleńska 2014: s. 278, 282, 296-297). Prozorowie w 1775 r. mieli przy trakcie prużańskim łącznie 55 dymów we wsiach: Siechniewicze, Zarzeczce, Podosie i Winin; podatek płacili z 53 dymów, dwa pozostałe były w czasowym użytkowaniu innych rodzin (Podymne 1775: k. 55).

² W źródle brak imienia.

³ W źródle brak ich imion. Powinno być: Józefa i Marianny. Patrz drugi wcześniejszy przypis.

⁴ Lekcja niepewna, możliwe odczyty to także: *Leszczyńskiej* i *Zeszczynskie* (*Zaszczyńska* ?).

⁵ W źródle brak imienia.

⁶ W źródle brak imienia.

VL (1860) Volumina legum, t. 8, Petersburg, s. 396-400

Анищенко Е. (2011) Шляхта Брестского воеводства. Список XVIII ст., Минск, s. 26, 54, 130, 179, 214

Konopczyński W. (1936) Bęklewski Onufry Gniewomir [w:] Polski Słownik Biograficzny, t. II, Kraków, s. 3-4

Oleńska A. red. (2014) Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa brzeskoliteńskiego, praca zbiorowa, t. 2, Kraków, s. 31, 239, 277-331

Pszczółkowski A. (2011) Szlachta ziemi ciechanowskiej w świetle taryfy podymnego z 1775 roku [w:] Przeszłość Demograficzna Polski, nr 30, s. 25-52

Rybarski R. (1937) Skarbowość Polski w dobie rozbiorów, Kraków, s. 232-249

Tandecki J., Kopiński K. (2014) Edytorstwo źródeł historycznych, Warszawa, s. 359-384